

TUSSEN

Najaar
2026

BEIJDE

Nationale Bedevaart Brielle

Magazine van het
Bisdom Rotterdam

Bisschop Van den Hende:

*De Heer dienen
zonder vrees*

Missionaire Kerk:

*Meezingen
voor geloof en
gemeenschap*

Neem en lees:

*Biddend
bijbel lezen*

3

BISSCHOP

Het woord en de sacramenten

4

WOORD VAN GOD

'Ik moest mezelf herontdekken'

6

LAURENTIUS IS VERWONDERD

Luisteren naar het Woord

7

MISSIONAIRE KERK

Meezingen voor geloof
en gemeenschap

10

BISSCHOP

De Heer dienen zonder vrees

13

NIEUWS

Kort nieuws

14

KIEZEN VOOR DE KERK

Arthur Veenhof aan het woord

16

LAURENTIUS ZINGT

Hymne van de Filipijnse
gemeenschapDaphne van Roosendaal
Hoofdredacteur

Honderden mensen kwamen op zaterdag 11 juli naar het Heiligdom van de HH. Martelaren van Gorcum voor de Nationale Bedevaart Brielle (p. 20-21). De coverfoto is genomen bij de sacramentsprocessie op deze dag. De Martelaren van Gorcum stierven vanwege hun geloof in de eucharistie en vanwege hun trouw aan de paus.

Ook nu worden christenen vervolgd of onderdrukt. Daarom was de helft van de collecte bestemd voor Kerk in Nood (€ 1.870). Eenzelfde bedrag wordt gebruikt voor het onderhoud van het Heiligdom in Brielle.

Veel mensen wereldwijd hebben te maken met oorlog, geweld en onderdrukking. In zijn column zegt diaken Pier Tolsma daarover: "Wij denken stabiliteit en vrede te bereiken met economische en militaire macht." De paus laat echter ander een geluid horen: dialoog is het belangrijkste instrument. Vrede vraagt hard werken. We moeten het licht blijven zien en erin blijven geloven. Daarover vertelt ook pater Cyril Inam CSSp. Hij werkt in de parochiefederatie Maria Magdalena op Rotterdam-Zuid en is coördinator van Justice and Peace binnen de Congregatie van de Heilige Geest (p. 18).

In september start Vronesteyn het studiejaar met nieuwe studenten en het oriëntatiejaar 'Kom en zie' (p. 28). De diocesane roeping is "een indrukwekkende roeping" zegt bisschop Van den Hende. Priesters en diakens horen bij het bisdom waarin zij zijn gewijd en hebben met de bisschop als eerste focus de zielzorg in de parochies. Het is een radicale roeping. "We horen bij het bisdom en ook al zouden we maar met enkelen overblijven in Zuid-Holland, dan nog is hier onze plek" (p. 10-12).

Namens de redactie wens ik u veel leesplezier!

Steun Vronesteyn bij de start van het nieuwe studiejaar! Scan de QR-code. ■

18

INTERVIEW

"Zonder gerechtigheid
kan er geen vrede zijn"

19

TUSSENSTOP

Vier, wandel, kom op verhaal

20

VERSLAG

Nationale Bedevaart Brielle

22

NEEM EN LEES

Biddend bijbellezen

24

JUBILEUMJAAR

Met Laurentius
door het bisdom

26

DIALOOG

Vrede vraagt ontmoeting

28

VRONESTEYN

Groeiende belangstelling
voor roeping

29

IN MEMORIA EN
PERSONALIA

COLOFON:
Tussenbeide is een uitgave van
het bisdom Rotterdam. Het blad
verschijnt vier keer per jaar.

Hoofdredacteur:
Daphne van Roosendaal
Redactie: Frits Vermeulen,
Jolanda de Wolf

Redactie, administratie, advertenties:
Koningin Emmaplein 3,
3016 AA Rotterdam
T: 010 - 281 51 71
E: tussenbeide@bisdomrotterdam.nl
I: www.bisdomrotterdam.nl

IBAN: NL30INGB000046304

Conceptontwikkeling,
grafisch ontwerp en vormgeving:
Dailymilk, Rotterdam

Redactioneel advies conceptontwikkeling:
Bureau Wielenga / Sjoerd Wielenga

Coverbeeld: Bisdom Rotterdam
Ontwerp: dailymilk
Vormgeving: Michael Moras, Da's Straff
Druk: Coldset, Beringen

Abonnementen:
€ 1,50 per jaar voor parochies.

Tussenbeide wordt verpakt in rietsuiker folie.
Dit heeft het Vinçotte OK biobased **** certificaat.
De folie is niet composteerbaar, maar wél volledig
recyclebaar binnen het reguliere inzamelsysteem
(afval wordt grondstof).

Artikelen uit Tussenbeide mogen met bronvermelding
vrij worden overgenomen in parochiebladen.
Illustraties en foto's mogen alleen worden gebruikt
als vooraf toestemming is verleend door de redactie.

Het woord en de sacramenten

+ Johannes van den Hende
Bisschop van Rotterdam

*‘Mensen vragen
om verdieping en
versterking van
hun geloofsleven’*

Vanaf haar begin heeft de Kerk de opdracht om het evangelie te verspreiden en mensen bij Christus te brengen als zijn leerlingen. Deze missionaire opdracht is een taak voor alle geledingen van de Kerk. Een uitdaging en inspanning voor de Kerk wereldwijd, op het niveau van het bisdom, in de parochies en voor ieder van ons in het dagelijks leven.

Het evangelie verspreiden en ons geloof met anderen delen is pas goed mogelijk wanneer we eerst ook zelf geraakt worden door het woord van God. Het woord van God heeft een prominente plaats in de liturgie en verdient ook bezinning en studie in ons persoonlijk en gemeenschappelijk leven, zodat het woord van God ons bidden en handelen inspireert en richting geeft.

De verspreiding van het woord van God gaat hand in hand met het vieren van de sacramenten. De talrijke nieuwe geloofsleerlingen die zich in onze parochies melden vragen naast de voeding van het woord van God ook de sacramenten van het doopsel, het vormsel en de eucharistie. Ook mensen die al tot onze parochies behoren vragen meer en meer om verdieping en versterking van hun geloofsleven, en (her)ontdekken het sacrament van boete en verzoening. Zo bezien, hebben we als Kerk een missionaire opdracht naar buiten én naar binnen.

In het evangelie van Johannes staat dat God zoveel van ons houdt dat Hij zijn eniggeboren Zoon heeft gegeven om ons te redden (Johannes 3, 16-17). Wij worden geroepen om de liefde van Christus in ons hart aan te nemen en die liefde op onze beurt in ons leven te verspreiden. Aan het eind van het Marcus evangelie staat over onze voorgangers, de eerste leerlingen: “zij trokken uit om overal te prediken en de Heer werkte met hen mee en schonk kracht aan hun woord door de tekenen die het vergezelden.” Ook nu mogen we als missionaire Kerk erop uitgaan met het woord van God en de tekenen van de sacramenten. ■

‘Ik moest mezelf herontdekken’

Door Daphne van Rosendaal

Désirée Crans-Buné (43)

Woont in: Poeldijk

Is: verpleegkundige

Welke bijbel heb jij?
Een studiebijbel in de Nieuwe Bijbelvertaling. Ik heb deze vanwege de studie theologie. Ik zit in het derde jaar van de opleiding aan de Fontys Hogeschool in Utrecht. In het dagelijks leven ben ik verpleegkundige. In de coronaperiode gebeurde er veel. Ik kwam op een punt in mijn leven dat ik dacht: wat ga ik de laatste dertig jaar van mijn loopbaan doen? Ik heb toen een tussenjaar genomen en was thuis voor mijn zoon en dochter. Ik moest mezelf herontdekken. Het onderwijs leek me mooi, maar ik ben vanaf mijn twaalfde actief in de Kerk. Ik geef graag catechese aan kinderen en werk ook graag met ouderen. Zo ben ik bij theologie gaan kijken. En toen werd het juli en zei mijn man dat ik de knoop moest doorhakken. Hij is niet gelovig en het zou van hem ook commitment vragen. Dat hield me nog tegen. Maar hij stond er helemaal achter en steunt me volledig.

Door de opleiding ben ik anders naar bijbelteksten gaan kijken en milder geworden. In Matteüs 7, 1-12 zegt Jezus: "Oordeelt niet, opdat gij niet geoordeeld wordt. De maat die gij gebruikt, zal men ook voor u gebruiken." Je hebt snel een oordeel over mensen. En wanneer mensen over jou oordelen, reageer je zelf weer vaak met een oordeel over hén. Maar dat brengt je niet dicht bij elkaar, terwijl iedereen een kind van God is.

Onze kinderen draaien ook mee in de parochie en onze oudste komt wel eens bij me met een vraag. Via sociale media komt hij in aanraking met influencers die over de bijbel vertellen. Dan is het mooi dat ik deze studiebijbel heb. Dan pakken we die erbij.

Waarom zien we dat deze bijbel van jou is?

Er zitten kleine plakkertjes in om snel naar bijbelboeken te gaan. Bijvoorbeeld naar de evangeliën. Hij is een beetje beschadigd, omdat hij altijd in de tas meegaat naar de les.

En je hebt nog een speciaal boek.

Ik kerk in Poeldijk in de H. Bartholomeus kerk. Daar ben ik parochiebestuurslid voor de liturgie. En binnen onze parochiefederatie Franciscus tussen Duin en tuin (Westland) doe ik van alles op het gebied van jeugd en gezin.

Denk aan de doopvoorbereiding, de eerste communie, het vormsel. Ik leid een groep van vijftien misdienaars en acolieten. Daar heeft dit boek mee te maken.

Het is een evangelieboek speciaal voor kinderen. Niet in Jip en Janneke taal, maar gewoon net wat makkelijker. Ik wil dat de kinderen in aanraking komen met Jezus. Dat ze op een heel eenvoudige manier zijn woorden horen. Ik wil de liefde die ik voel doorgeven. Daarom is dit boek mij zo dierbaar.

Ik heb het gekregen van pastor Van Luijn in mijn tussenjaar toen ik zoekende was. Hij heeft er een opdracht in geschreven: ik hoop dat je hem nog heel vaak gaat gebruiken. Ik neem het boek mee naar elke familieviering, communieviering en vormselviering. Ik vind het belangrijk dat de generatie van mijn kinderen straks nog een kerk heeft. Daar wil ik me voor inzetten. Ik wil dat ze de liefde van Jezus leren kennen. ■

Het evangelieboek voor vieringen met kinderen kan worden besteld bij de NRL via rkliturgie.nl

Luisteren naar het Woord

Wat: Preekstoel
Wanneer: 1886
Wie: J.A. Oor en Zn. Uit Roermond
Waar: Nootdorp, H. Bartholomeuskerk
Materiaal: Eikenhout

In de meeste kerken is een preekstoel te vinden, zo ook in de H. Bartholomeuskerk in Nootdorp. Het bijzondere aan dit exemplaar is dat vorm en functie perfect samenvallen. De preekstoel dient als instrument om het Woord te verkondigen, wat treffend wordt geïllustreerd door de afbeelding op de kuip. De sobere voet is voorzien van gotische raamtraceringen. Daarboven, op de kuip, springt de centrale voorstelling van de Bergrede in het oog (Matteüs 5-7). Christus zit hier op een verhoging, terwijl jong en oud – inclusief de apostelen – ademloos naar Hem luisteren. Deze weergave van de woordprediking wordt geflankeerd door de heiligen Willibrordus en Bonifatius (niet afgebeeld op de foto), die als wachters in hun neogotische nissen de scène lijken te bewaken.

2.025 GULDEN

De preekstoel werd betaald met geld uit het zogeheten 'Lammerenfonds'. Boeren uit de parochie schonken hiervoor

lammeren aan de kerk. Zij weidden deze dieren zes maanden lang, waarna de lammeren op de markt werden verkocht. De opbrengst ging naar het fonds. Dankzij dit initiatief kon de parochie de preekstoel voor 2.025 gulden laten maken door de firma Oor uit Roermond. Na het atelier van Pierre Cuypers was deze gerenommeerde beeldensnijdersfamilie het grootste en meest prestigieuze bedrijf voor zo'n opdracht.

TWEEDE VATICAANS CONCILIE

Na het Tweede Vaticaans Concilie (1962-1965) raakte de preekstoel in de Katholieke Kerk over het algemeen in onbruik. De liturgische vernieuwingen die uit het Concilie voortvloeiden, streefden ernaar om de afstand tussen de clerus en parochianen te verkleinen. Het verkondigen van de boodschap vanaf een hoge preekstoel sloot daar niet langer bij aan.

Gelukkig heeft deze parochie geen afstand gedaan van het prachtig uitgevoerde spreekgestoelte, waardoor het zijn prominente plek in het kerkinterieur heeft behouden. ■

*Door Ingrid Henkemans, Erfgoedexpert
 Museum Catharijneconvent*

Meezingen voor geloof en gemeenschap

Door Sjoukje Dijkstra

Samen zingen, elkaar ontmoeten en napraten met een drankje in de hand. Het blijkt een formule die werkt. Ameezing Praise groeide de afgelopen drie jaar uit tot een geliefde bijeenkomst binnen de HH. Clara & Franciscus federatie.

“Voor mensen die misschien weer naar de kerk willen gaan, is Ameezing Praise een uitstekend middel om te ervaren hoe het is.” Diaken André van Aarle vertelt dat de parochie al vroeg betrokken raakte bij het gedachtegoed van de Missionaire Parochie, dat in Nederland bekend werd door het boek ‘Als God renoveert’ van de Canadese priester James Mallon. De centrale vraag daarbij is hoe een parochie naast de bestaande activiteiten ook nieuwe mensen kan bereiken met het evangelie.

Op de foto v.l.n.r. Ellen van der Willik, diaken André van Aarle, Ed Koeleman, pastoor Jack Glas.

Beelden: Bisdome Rotterdam

HET GELOOF

“Onze taak is niet zozeer om een organisatie draaiende te houden, maar om het evangelie bij de mensen te brengen”, zegt André. “Jarenlang waren we vooral bezig met onderhoud. Daar groei je niet door. De uitdaging is om mensen opnieuw in aanraking te brengen met het geloof.” Vanuit die gedachte ontstonden

binnen de parochiefederatie verschillende initiatieven. Ameezing Praise in de H. Petruskerk in Roelofarendsveen is daar één van.

HOE HET TOT STAND KWAM

Het begon als een idee van vrijwilliger Ellen van der Willik en collega Sjoerdje van der Meer. Ellen, werkzaam in de zorg, zong met haar protestantse collega

graag praiseliederen. Samen kwamen ze met het idee om een praiseband te starten. Ellen werkte het initiatief samen met Sjoerdje en anderen verder uit binnen de stuurgroep van de Missionaire Parochie.

STARTEN

De eerste plannen waren enthousiast, maar liepen al snel vast op de financiële haalbaarheid. “Een eigen band samenstellen en muzikanten inhuren bleek kostbaar en het project dreigde te stranden. Ze kwamen eigenlijk teleurgesteld terug”, vertelt Ed Koeleman van de stuurgroep. “Het leek te ingewikkeld te worden.” ▶

'De uitdaging is om mensen opnieuw in aanraking te brengen met het geloof'

'Het is katholiek en laagdrempelig'

De stuurgroep besloot het idee niet los te laten, maar ervoor te gaan bidden. Tegelijkertijd werd gezocht naar mogelijkheden om de start financieel mogelijk te maken. Via Space for Grace, een vernieuwingsprogramma voor katholieke geloofsgemeenschappen van Porticus, kwam er onverwacht een kans voorbij. Ed vertelt: “Zij subsidieerden de afgelopen jaren telkens een aantal projecten die bijdragen aan de missie van de Kerk. De parochie diende een aanvraag in en werd geselecteerd als een van de projecten die ondersteuning kregen.”

IN EEN STROOMVERSNELLING

Kort daarna kwam alles in een stroomversnelling. Vrijwilligers meldden zich aan, er werd een band gevonden die mee wilde werken en de eerste Ameezing Praise kon worden georganiseerd. “Als God het wil, dan moet het gebeuren”, aldus Ellen. “Het voelde alsof we gedragen werden

door God.” Inmiddels zijn er meer dan twintig vieringen georganiseerd en behoort Ameezing Praise tot de vaste activiteiten van de parochie.

LAAGDREMPELIG EN HERKENBAAR

De formule is bewust eenvoudig gehouden. Er worden veel opwekkingsliederen en aanbiddingsliederen gezongen, afgewisseld met een bijbel-lezing en een overweging. In mei ging deze bijvoorbeeld over Maria in de bijbel. De katholieke identiteit is duidelijk zichtbaar. “We openen met het kruisteken, hebben voorbeden, bidden het Onze Vader en sluiten af met een zegen”, vertelt diaken André. “Het is een katholieke setting en laagdrempelig.”

ALLERLEI ACHTERGRONDEN

Volgens Ellen is juist die toegankelijkheid een van de sterke punten. “De sfeer is toegankelijk en verbonden. Mensen uit allerlei kerkelijke achtergronden komen samen. Het is eigenlijk uitgegroeid tot

een oecumenische viering. Onder de bezoekers bevinden zich betrokken katholieken, protestanten, evangelischen, baptisten, mensen die ooit kerkelijk actief waren en mensen die simpelweg nieuwsgierig zijn.

MEER DAN ALLEEN MUZIEK

Voor Ed Koeleman is muziek een van de belangrijkste ingrediënten van Ameezing Praise. “Je kunt met je hele lijf meedoen. Mensen staan, zingen, bewegen mee en beleven zo het geloof.” Minstens zo belangrijk als de muziek is volgens de organisatoren de ontmoeting na afloop. Iedere Ameezing Praise wordt afgesloten met een gezamenlijke afterparty met hapjes en drankjes in de zaal naast de kerk.

“We drinken samen iets, praten met elkaar en daar ontstaan vaak de mooiste gesprekken”, vertelt André. “Je ontmoet mensen die geraakt zijn en die zeggen: ik dacht, ik ga daar eens kijken.”

Gospelkoor Be Leafzong bij de Ameezing Praise op 29 mei.

Ook Ellen hoort dat regelmatig terug van bezoekers. “Mensen vertellen dat ze de ontmoeting mooi vinden: de gesprekken, de muziek en de gastvrijheid.”

Volgens haar begint die verbondenheid zelfs al voordat de viering start. “We koken voor de band en de koorleden. Daardoor ontstaat er al een sfeer van verbondenheid voordat de avond begint. Die sfeer neem je vervolgens mee de kerk in.”

Voor Ed raakt Ameezing Praise ook aan iets heel persoonlijks. Zelf is hij katholiek, terwijl zijn vrouw uit protestantse kring komt. In september zijn ze veertig jaar getrouwd. Al die jaren bezochten zij beide kerken en bleven ze actief binnen hun eigen geloofsgemeenschappen. “Mijn vrouw en ik zijn allebei in ons eigen geloof gebleven, maar we zoeken wel altijd de verbinding”, zegt hij. “Je ziet tijdens deze avonden echt mensen uit verschillende kerken met elkaar in gesprek gaan. Zo moet het ook zijn. Er is meer ruimte voor muziek en ook voor de oecumene.”

ALPHA

Hoeveel mensen precies via Ameezing Praise de stap zetten naar geloof of kerk is moeilijk te meten. Toch zien de organisatoren wel degelijk beweging. De bijeenkomsten trekken doorgaans tussen de honderd en driehonderd bezoekers.

Voor een vrijdag- of zaterdagavond noemen zij dat opvallende aantallen. Daarnaast ziet de diaken dat er de afgelopen jaren steeds weer nieuwe mensen hun weg naar de Kerk weten te vinden.

“Mensen die zich laten dopen, hun eerste communie ontvangen of vanuit een andere kerkelijke achtergrond aansluiten. Dat maakt het bijzonder.” Ook de Alpha, eveneens onderdeel van de missionaire aanpak van de parochie,

trekt nieuwe deelnemers. Voor de organisatoren zijn dat signalen dat de gekozen aanpak mensen daadwerkelijk weer met geloof in aanraking brengt.

DROOM VOOR DE TOEKOMST

Ed hoopt dat Ameezing Praise niet beperkt blijft tot Roelofarendsveen en omgeving. “Mijn droom is dat alle parochies in Nederland dit gaan doen”, zegt hij. “Het is eigenlijk helemaal niet zo ingewikkeld. Als mensen een keer komen kijken hoe wij het doen, kunnen ze er zelf ook mee aan de slag.”

Volgens hem krijgt die droom inmiddels voorzichtig vorm. In Hoofddorp zingt gospelkoor Be Leaf in de Johannes de Doper parochie. Dirigente Julia Geene bezocht een Ameezing Praise viering in Roelofarendsveen en raakte enthousiast. Ze richtte Be Leaf op en was daarmee op 29 mei te gast in de H. Petruskerk. Precies zoals Ed het hoopt: een keer komen kijken, het zelf ervaren en daarna zelf beginnen. ■

De Heer dienen zonder vrees

Door bisschop Van den Hende

Op 7 juli hield bisschop Van den Hende een inleiding over zijn wapenspreuk: sine timore serviamus Illi (dat wij Hem dienen zonder vrees). De bisschop deed dat in Den Bosch op uitnodiging tijdens de priesterdag van het bisdom 's-Hertogenbosch.

“Sine timore serviamus Illi” is de tekst van mijn wapenspreuk. Ik heb deze niet zelf bedacht, maar hij is afkomstig uit de lofzang van Zacharias. Ik weet nog dat ik door de nuntius in 2006 werd gevraagd om bisschop in Breda te worden. Op de terugweg naar huis heb ik mijn geestelijk leidsman gebeld. Ik heb hem het nieuws verteld en met hem gesproken over een motto. Later ben ik bij hem geweest en hebben we er over doorgepraat.

JOHANNES

Mijn ouders hebben mij bij het doopsel Johannes genoemd. Als kind heb ik mij de afgevraagd welke Johannes daarmee bedoeld werd. Ik dacht aan de evangelist Johannes. Want hoe mooi is het om genoemd te zijn naar een evangelist die het leven van de Heer heeft opgetekend. Maar mijn moeder zei dat ik het aan mijn opa moest vragen en zo kwam ik erachter dat Johannes de Doper was bedoeld. Als kind was ik lichtelijk teleurgesteld. In plaats van de evangelist kreeg ik een Johannes in een kameelharen pak die sprinkhanen en honing at.

Maar gaandeweg kom je tot het besef dat Johannes de Doper bijzonder is. Hij is de wegbereider van de Heer. En als je het dienstwerk van bisschop of priester aanneemt, wijst hij de weg om kleiner te worden in plaats van groter en de Heer alle voorrang te geven boven je eigen wensen en ambities uit. Hij zegt over Jezus: “Hij moet groter worden maar ik kleiner” (Johannes 3, 30).

DE GROTE DADEN VAN GOD

De Lofzang van Zacharias staat in het Lucas evangelie (Lucas 1, 68-79) en wordt gebeden in de lauden (morgengebed). Het is een lied van dankzegging van Zacharias, na de geboorte van zijn zoon Johannes de Doper. In het eerste deel van het lied bezingt hij de dank voor de vervulling van de Messiaanse hoop van het Joodse volk. Daarna richt Zacharias zich tot zijn eigen zoon, die zo'n belangrijke plaats in de heilsgeschiedenis zou krijgen.

Zacharias is vol van de Heilige Geest als hij deze lofzang zingt. Zoals ook Maria vervuld is van de Geest wanneer zij het Magnificat zingt (Lucas 1, 46-55). De Heilige Geest is prominent aanwezig in het evangelie volgens Lucas. Ook bij Elisabeth als haar nicht Maria haar bezoekt (Lucas 1,42-45) en bij Simeon die door de Geest gedreven naar de tempel ging toen Maria en Jozef het kind Jezus daar binnenbrachten (Lucas 2, 29-32).

Dat eerste deel van de lofzang van Zacharias is een terugblik op de grote daden van God voor zijn volk Israël. Hij ziet om naar zijn volk en bevrijdt het. Hij heeft ons een redder verwekt. Hij heeft ons verlost uit de macht van onze vijanden. Het verbond dat hij met Abraham gesloten heeft houdt Hij vast.

MOTTO

Daarna volgt het deel met mijn motto om “aan de greep van vijanden ontruikt Hem zonder vrees te dienen”. Het klinkt misschien een beetje vreemd, maar vanuit de bijbel is het te begrijpen. Want als het volk van Israël van zijn vijanden bevrijd was, wanneer ze weer op zichzelf konden wonen en leven, kwam er ook ruimte om God te dienen zonder angst voor vijanden.

“In vroomheid en gerechtigheid al onze dagen voor zijn aanschijn.” Vroomheid heeft te maken met persoonlijke heiligheid. Is mijn hart gericht op de Heer? Gerechtigheid heeft te maken met ons doen en laten. Handelen wij volgens Gods wil en houden wij ons aan zijn geboden, al onze dagen? Elke dag van ons leven staan we voor Gods aangezicht.

BEKERING

Daarna komt de toekomstige taak van Johannes de Doper ter sprake: “En gij, kind, zult profeet zijn van de Allerhoogste, want gij gaat voor de Heer uit om zijn weg te banen.” Als de Verlosser komt, zal Johannes degene zijn die Hem aanwijst en die oproept tot bekering. Hij zal voor de Heer uitgaan met zijn getuigenis en zijn oproep om je te bekeren, en ook met zijn levensoffer, want hij wordt onthoofd en onze Heer wordt later gekruisigd.

“Gij zult zijn volk de boodschap van verlossing brengen door de vergeving van hun zonden.” We houden ons lang niet altijd aan Gods geboden en zijn zondige mensen. Maar zonden kunnen vergeven worden als wij onze zonden belijden. ▶

De Heer kan zijn barmhartigheid aan ons schenken als wij ons klein maken om ons te bekeren. Het is dankzij zijn barmhartigheid dat er voor ons vergeving is. De barmhartigheid van onze God zal “als een nieuwe dag voor ons opgaan; om licht te brengen in het duister en de schaduw van de dood en onze voeten te geleiden op een weg van vrede.” Het is de Heer die ons helpt om de goede richting te vinden, vast te houden, en de weg van de vrede is Christus zelf.

DIOCESANE ROEPING

Als het gaat over de Heer dienen zonder vrees, geldt dat voor elke gelovige op grond van het doopsel, op grond van de roeping die iemand ontvangen heeft. Het geldt zeker ook voor de gewijde bedienaren. De lofzang van Zacharias komt elke dag terug in ons getijdengebed.

De eerste focus van de bisschop en de priesters die werken in een bisdom is de zielzorg in de parochies: de zorg voor de mensen die aan ons zijn toevertrouwd. Dat is heel specifiek voor de diocesane roeping. Priesterreligieuzen die werken

in de parochies sluiten zich daarbij aan. De roeping als diocesane priesters is een indrukwekkende roeping. Wij horen bij het gebied waar we priester zijn. We horen bij het bisdom waarin we zijn gewijd, en ook al zouden we maar met enkele priesters overblijven in Zuid-Holland, dan nog is daar onze plek.

Op welke wijze wordt deze opdracht door ons vervuld, de Heer dienen

zonder vrees? Het gewijde ambt is een dienstwerk. Het Tweede Vaticaans Concilie zegt in het document ‘Presbyterorum Ordinis’ dat het leven van de priester is verbonden met zijn dienstwerk. Het is geen parttime commitment, geen parttime toewijding. Het is met heel je hart.

NIET BANG ZIJN

Vrees kan er zijn voor de grote uitdagingen waar je voor staat, de zorgen die je hebt om de voortgang van het pastoraat, de zorgen die je hebt over de veranderingen van de cultuur. Hoe krijg je mensen in beweging? Hoe kun je over God spreken in een wereld die daar nauwelijks ontvankelijk voor lijkt te zijn? Paus Benedictus XVI zei in dat verband dat onze tijd zich kenmerkt door onverschilligheid. Ook daarvoor moeten we niet bang zijn. Want de Heer heeft ons verlost.

We mogen, ondanks onze zorgen, de Heer dienen en Hem in het centrum van ons leven plaatsen. Elke dag opnieuw. En met de lofzang van Zacharias. ■

De lofzang van Zacharias

*Geprezen zij de Heer, de God van Israël,
omdat Hij omziet naar zijn volk en het bevrijdt*

*Een redder heeft Hij ons verwekt
in het geslacht van David, zijn getrouwe;*

*Zoals Hij reeds van oudsher had verklaard
bij monde van zijn heilige profeten:*

*Verlossing uit de macht van onze vijanden
en uit de hand van allen die ons haten.*

*Zo zal Hij onze vaders barmhartig zijn,
zijn heilige verbond gestand doen;*

*De eed aan onze vader Abraham gezworen
ons eenmaal te verlenen;*

*Om aan de greep van vijanden ontruikt
Hem zonder vrees te dienen;*

*In vroomheid en gerechtigheid
al onze dagen voor zijn aanschijn.*

*En gij, kind, zult profeet zijn van de Allerhoogste,
want gij gaat voor de Heer uit om zijn weg te banen.*

*Gij zult zijn volk de boodschap van verlossing brengen
door de vergeving van hun zonden;*

*Dank zij de innige barmhartigheid van onze God
die als een nieuwe dag voor ons zal opgaan;*

*Om licht te brengen in het duister en de schaduw van de dood
en onze voeten te geleiden op een weg van vrede.*

KORT – KORT – KORT – NIEUWS

Beeld: Bisdom Rotterdam

Pastorale unie parochies H. Willibrordus en St. Maarten

Op zondag 19 en 26 juli is tijdens twee vieringen van woord en gebed het pastorale team gepresenteerd voor de parochies H. Willibrordus en St. Maarten. De leden van de pastorale teams van de twee buurparochies zullen voortaan samenwerken in een pastorale unie. Zij werken in één pastoraal team voor twee parochies die elk zelfstandig blijven met een eigen parochiebestuur. Enkele jaren terug vormden de parochies De H. Familie en HH. Nicolaas Pieck en Gezellen (Zuid-Hollandse Eilanden) de eerste pastorale unie. In de Priesterraad (september en december 2024) gaf bisschop Van den Hende aan dat de samenwerking in teams een belangrijke vrucht is van 'Samenwerking Geboden' (SG 1 in 1997; SG 2 in 2007). Vanwege een afname van het aantal

pastorale beroepskrachten en het belang van het behoud van pastorale teams, is het beleid van de bisschop om te spreken over intensivering van de samenwerking, met het oog op de inzet voor de drievoudige zending van de Kerk.

Missionaire vitaliteit: de zondag vieren

Op 10 juni kwamen leden van pastorale teams samen op Vronesteyn voor een bijeenkomst over de zondag in het parochieleven. Het gesprek was een vervolg op een uitwisseling in Priesterraad over de zondag en parochievitaliteit. Pastoor Jeroen Smith hield een inleiding over 'Dies Domini' (paus Johannes Paulus II, 1998). Dit document gaat over de zondag: haar geschiedenis, theologie en spiritualiteit. "Het wil de schoonheid van de zondag laten zien: de meerwaarde van de christelijke zondag voor het geloofsleven", zei hij.

Beeld: Bisdom Rotterdam

Nieuw: KBS app met een dagelijkse bijbeltekst

De Katholieke Bijbelstichting (KBS) heeft een app om dagelijkse de Schriftlezingen van de Kerk te kunnen volgen. De app staat in de app stores van Google en Apple. Bij elke dag is er een meditatie en een gebed. Er is een gratis en een betaalde variant. De gratis versie geeft enkel de dag zelf weer. De betaalde versie is bedoeld om het werk van KBS te ondersteunen. Daarmee kunnen meer teksten worden bekeken.

Beeld: Guus Schoonewille

Kostersdag in nieuwe H. Bernadettekerk

Op 20 juni kwamen ongeveer honderd kosters uit het bisdom samen voor de diocesane kostersdag in het jubileumjaar van het bisdom. De dag was in de nieuwe H. Bernadettekerk in Rotterdam-Schiebroek, die op 19 april werd gewijd. Na de eucharistieviering verzorgde bisschop Van den Hende een inleiding over de inrichting van het rooms-katholieke kerkgebouw. Na de lunch volgden workshops van diaken Baggen, diaken Osseweijer, plebaan Hagen en de bisschop.

Beeld: Bisdom Rotterdam

Kiezen voor **DE KERK**

Door Celine Timmerman

*Waarom kiezen mensen op latere leeftijd voor de Katholieke Kerk?
In Kiezen voor de Kerk vragen we het aan recent verwelkomde kerktoetreders.
Deze keer Arthur Veenhof (18).*

Hoe ben je met het geloof in aanraking gekomen?

“Ik heb via boksen een maatje leren kennen. Hij vroeg of ik christelijk was, maar ik was daar toen niet zo mee bezig. Ik ben ook niet gelovig opgevoed. Hij nodigde me toch uit om een keer met hem naar zijn katholieke kerk te gaan. Dat was het bidden van de rozenkrans in mei. Ik had er geen verwachtingen van en stapte dus achteloos de kerk in. Ik wist toen niet wat me overkwam, ik was na de gebedsviering gewoon verliefd op de Kerk. Het was heel bijzonder. Ik werd overspoeld met rust en liefde en voelde me ineens enorm aangetrokken tot het geloof. Vorig jaar liet ik mij dopen, deed ik mijn eerste communie en mijn vormsel.”

Wat raakt je zo in het katholieke geloof?

“Christus zelf. Ik vind de leer van de Kerk mooi, maar de mystiek raakt mij het meest.”

Ben je door je bekering veranderd?

“Heel erg zelfs. Ik was een ondeugend jochie toen ik jonger was, ik kon nogal eens kattenkwaad uithalen. Sinds ik geloof ben ik meer gaan doen voor anderen. Ik ben ook meer tot mezelf gekomen en neem bewust tijd voor gebed. Ik ben ook van baan veranderd. Ik volgde een opleiding tot autotechnicus, maar ik ben daarmee gestopt. Ik werkte al bij een garage, maar het was voor mij duidelijk een overhaaste keuze. Ik ben nu in de ouderzorg begonnen. Ik volg een leer-werkopleiding en ik vind het heerlijk sociaal werk. Als ik een oudere help en ik krijg aan het einde van de dag een glimlach of compliment, brengt dat mij ook een glimlach op mijn gezicht. Daarnaast ben ik mij gaan verdiepen in verschillende spiritualiteiten. Ik voel een roeping tot een kloosterleven.

Ik ben dat nu aan het onderzoeken. Ik ben fan van de franciscanen, door hen ben ik ook op het pad van het verzorgen van ouderen gekomen. Voorlopig wil ik eerst mijn zorgopleiding afmaken en dan wellicht nog een opleiding verpleegkunde doen.”

Dan heeft hetatholicisme tot nu toe veel toegevoegd aan je leven, of niet?

“Zeker, ik doe nu ook vrijwilligerswerk voor de Kerk. Ik ben gastheer, heb een viering in de gevangenis mee voorbereid en zit in de werkgroep diaconie. Zo help ik mensen die in aanraking komen met de voedselbank en in een traject zitten waarbij we ze als Kerk kunnen steunen.”

Hoe reageerde je omgeving op je bekering?

“Mijn ouders vonden het in het begin lastig. Ze zijn allebei niet enorm gelovig opgevoed. Mijn vader stribbelt nog

steeds wel tegen en gaat graag met mij het debat aan bij het eten bijvoorbeeld. Dat gaat op een leuke manier, hoor. Mijn moeder gaat inmiddels met mij mee naar de kerk, dat is erg leuk. Ze wordt geïnspireerd door de liturgie. Mijn ongelovige vrienden vonden het leuk voor me en waren ook bij mijn doop.”

Wat hoop je dat het geloof je verder nog gaat brengen of in de toekomst zal geven?

“Ik hoop dat ik in een klooster kan intreden. Dat ik mijn leven terug kan geven aan God. Ik wil mij dienstbaar maken voor de Kerk en de mensheid. Ik wil mij volledig overgeven aan Christus, het leven van gebed is zó prachtig. Ik werk nu en krijg er geld voor, maar daar haal ik geen geluk uit. Als ik een viering in een gevangenis meemaak of help in de Kerk, dan ervaar ik veel meer geluk.” ■

HYMNE VAN DE FILIPIJNSE GEMEENSCHAP:

‘Dit lied laat zien waar wij voor staan’

Het koor van de Filipijnse katholieke gemeenschap in Rotterdam is opgericht in 2023 om de geloofsgemeenschap te ondersteunen in vieringen en het vormen van een hechte gemeenschap met Christus als middelpunt. Drie jaar later heeft de geloofsgemeenschap en het koor een eigen, op het lijf geschreven hymne.

Door Jolanda de Wolf

De ‘Filipino Catholic Community of Rotterdam Hymn’ is voor ons gecomponeerd”, steekt Marvin Martin, een van de kartrekkers van het koor, van wal. “Bij de oprichting van ons koor droomden we meteen al verder dan het bij elkaar krijgen van een groep die wilde zingen. We keken vooruit en dachten na over deelname aan een festival of iets anders betekenisvol waarmee we een uitwisseling zouden kunnen hebben met andere koren en andere geloofsgemeenschappen.” En dat gebeurde. “In 2024 nam ons koor deel aan een internationaal korenfestival en kwamen we in contact met Alfred Allan Samonte. Hij is in de Filipijnen de koorleider van de Philippine Madrigal Singers. In 2024 was hij met enkele andere musici te gast bij onze Filipijnse gemeenschap. Als dank schreef hij de hymne.”

INSPIRATIE

“Hij luisterde goed naar ons verhaal over wie we willen zijn als Filipijnse geloofsgemeenschap in Nederland en schreef deze hymne speciaal voor ons.” Het koor zingt erin over hun dienende houding. “Onze gemeenschap onderneemt tal van activiteiten, bijvoorbeeld voor ouderen, voor de voedselbank, slachtoffers van natuurrampen en voor zeevarenden, waaronder Filipijnen”, licht Marvin Martin toe. Sai Ramirez, medekartrekker en pianist van het koor, omschrijft het als volgt: “Het loflied is een inspiratie voor ons als gemeenschap en tegelijk een weergave van waar we met de gemeenschap voor staan.” Bijzonder is dat er in

de Engelse tekst vier Nederlandstalige woorden voorkomen. Die woorden zijn: leren, vieren, dienen, pastoraat. Ze vatten de missie van de Kerk samen.

VIERSTEMMIG

Het loflied is vierstemmig geschreven. De hymne begint eenstemmig, vanaf maat tien gaan de stemmen uit elkaar. De sopraan zingt de hoofdmelodie, alt, tenor en bas begeleiden met lange noten. Na een modulatie wordt de melodie herhaald en zingen alle vier de stemmen samen de tekst. Het tempo is gedragen. Maar mede door de sprong aan het begin en de langzaam stijgende melodie, klinkt het lied toch opwekkend. Opvallend is dat de hoofdmelodie de eerste keer dat deze klink, niet volledig eindigt. Daardoor ontstaat de verwachting dat de melodie verdergaat. Die verwachting wordt ingelost in de tweede keer dat de hoofdmelodie klinkt vanaf maat tien. De melodie

komt pas tot rust in maat achttien. Het slotwoord, ‘Rotterdam’, wordt gezongen op een omhoog lopende melodielijn.

AFSPIEGELING

Dat het koor de Filipijnse gemeenschap in Nederland wil ondersteunen en vertegenwoordigen, blijkt niet alleen uit de muziek. Ook de samenstelling van het koor laat dat zien: alle leeftijden zijn vertegenwoordigd. Het jongste lid is zeven jaar oud, het oudste is in de tachtig. Het koor zingt in Rotterdam Zuid op de tweede en vijfde zondag van de maand in de St. Bavokerk aan de Slinge, in de viering van de Filipijnse gemeenschap. Daarnaast zingt het koor sinds juli 2025 op de laatste zondag van de maand tijdens de Engelstalige eucharistieviering in de Liduinabasiliek in Schiedam. Marvin Martin: “Een van de leden van de Engelssprekende gemeenschap in Schiedam nodigde ons uit om te zingen. Wij dragen er graag aan bij!” ■

Beeld: Filipino Catholic Community Rotterdam

We wor-ship we_ pray we care we_ share that's our way we_
 strive to make Christ the cen-ter of our lives be God's ve-ssel of ble-ssings and
 love. We Ce-le-brate_ the Fi-li - pi-no faith we live to serve our hearts com -
 pa - ssion - nate with_ o - pen arms we wel - come eve-ry one
 le-ren vier-en dien-en pas-to-raat_ we are one. We ce-le-brate_ the Fi-li-
 pi-no faith we live to serve out hearts com - pa-ssion-nate with_ o - pen arms we
 wel-come eve-ry-one le-ren vie-ren die-nen pas-to-raat_ we are one.
 The Fi-li - pi-no Ca-tho-lic Com - mu-ni-ty of Rot-ter - dam.

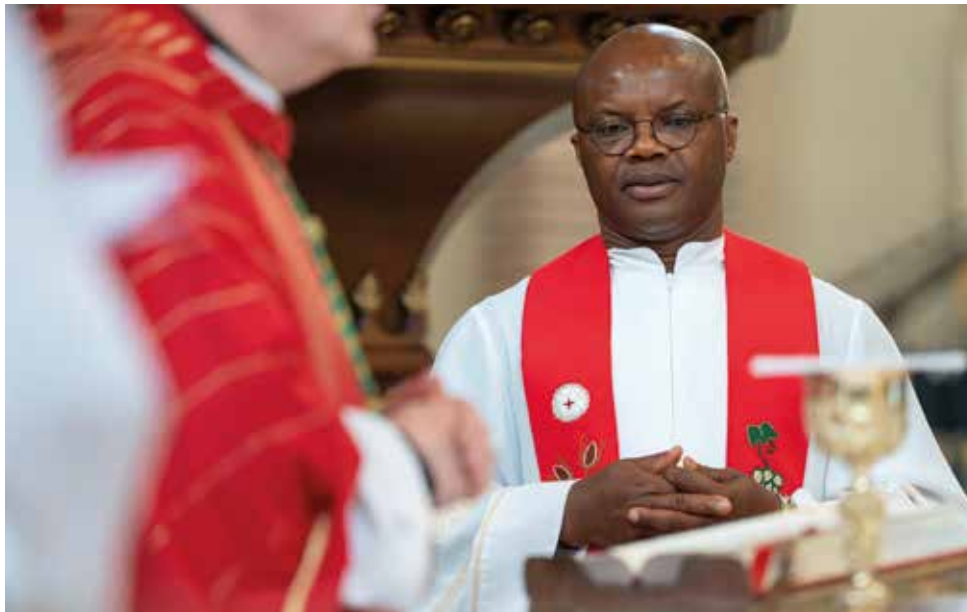

—
 Luister het lied online

“Zonder gerechtigheid kan er geen vrede zijn”

Door Daphne van Rosendaal

Pater Cyril Inam is spiritijn en werkt in de parochiefederatie Maria Magdalena op Rotterdam-Zuid. Daarnaast is hij coördinator van Justice and Peace binnen de Nederlandse provincie van de Congregatie van de Heilige Geest.

Beeld: Bisdom Rotterdam

Wat houdt uw werk voor Justice and Peace in?

“Wij zetten ons in voor mensen die kwetsbaar zijn: arme mensen, vluchtelingen en anderen die onze hulp nodig hebben. Dat doen we niet alleen als priesters, maar altijd samen met leken. We proberen mensen praktisch te helpen, maar ook op te komen voor hun rechten en hen weer perspectief te geven.”

Hoe ziet dat er in Rotterdam uit?

“Elke derde zondag van de maand organiseren we in de Sint Bavokerk een Happy Moment. Iedereen is welkom, arm of rijk. We eten samen, drinken iets en ontmoeten elkaar. Het gaat om vreugde, verbondenheid en om mensen uit hun isolement te halen. We bidden

met mensen samen. Want zonder God kunnen we niets doen. Daarnaast bezoeken we zieken en gaan we ook naar de gevangenis om mensen te bezoeken.”

Waarom heet dit werk Justice and Peace?

“Zonder gerechtigheid kan er geen vrede zijn. Veel mensen staan aan de kant en krijgen niet dezelfde kansen als anderen. Wij proberen ervoor te zorgen dat ook zij kunnen meedoen. Dat is gerechtigheid. En als mensen recht wordt gedaan en conflicten worden opgelost, ontstaat er vrede.”

Dus het gaat om meer dan voedsel uitdelen?

“Zeker. Soms helpen we met eten of kleding, maar we ondersteunen ook

op andere manieren. We werken samen met organisaties die vluchtelingen begeleiden en soms worden we gevraagd om te helpen bij conflicten binnen families of gemeenschappen. Verzoening hoort ook bij ons werk. Vanaf het begin zijn spiritijnen er voor de armsten en voor mensen op moeilijke plekken.”

U werkte eerst tien jaar als priester in Nigeria. Ziet armoede er daar anders uit dan in Nederland?

“Ja. In Nigeria hebben veel mensen weinig te eten of geen geld voor de basisbehoeften. Sommige kinderen kunnen niet naar school en er zijn mensen zonder huis. In Nederland ontmoeten we veel mensen die niet mee kunnen komen in de samenleving, bijvoorbeeld omdat ze de taal niet spreken. Wij proberen hen te bemoedigen en te helpen. En we proberen hen blij te maken. Uiteindelijk willen we vooral dat mensen zich gezien en thuis voelen.”

Waar haalt u uw inspiratie vandaan?

“Onze eerste stichter, Claude François Poullart des Places, zette zich al in voor arme studenten en voor mensen die weinig kansen hadden. Hij volgde daarmee het voorbeeld van Jezus, die zieken genas, armen opzocht en duizenden mensen te eten gaf. Dat blijft ook vandaag onze inspiratie: in Jezus' Naam aanwezig zijn waar mensen hulp, hoop en waardigheid nodig hebben.” ■

Vier, wandel, kom op verhaal

Van Pieterburen naar de Sint-Pietersberg

Door Benjamin Geurts en Jolanda Konings

EXTRA TIPS!

Cultuur:

Bezoek een van de kastelen in het prachtige Achterhoekse landschap. Sommige kastelen worden bewoond, maar kunnen niettemin bezocht worden. Bijvoorbeeld kasteel Vorden, op de helft van het Pieterpad. Ook het heiligenbeeldenmuseum in de H. Antonius van Paduakerk in Vorden is een bezoekje waard.

Natuur:

Het Pieterpad kent ook een proloogetappe van 10 km. Deze loopt van Pieterburen naar de Waddenzee. Een aanrader om bij de ruige Waddenzee te starten.

Informatie en wandelroutes op:

- pieterpad.nl
- drentscheaa.nl
- staatsbosbeheer.nl zoek op: buitencentrum sallandse heuvelrug
- kasteelvorden.nl
- heiligenbeeldenmuseum.nl
- tripadvisor.nl zoek op: Sint_Odilienberg

In deze rubriek deelt Benjamin Geurts zijn ervaringen met zijn wandeltochten, zijn bezoeken aan kloosters en abdijen en andere bijzondere religieuze plaatsen. En hij geeft tips. Tips om zelf de stoere schoenen aan te trekken. Benjamin Geurts is parochiaan in Delft.

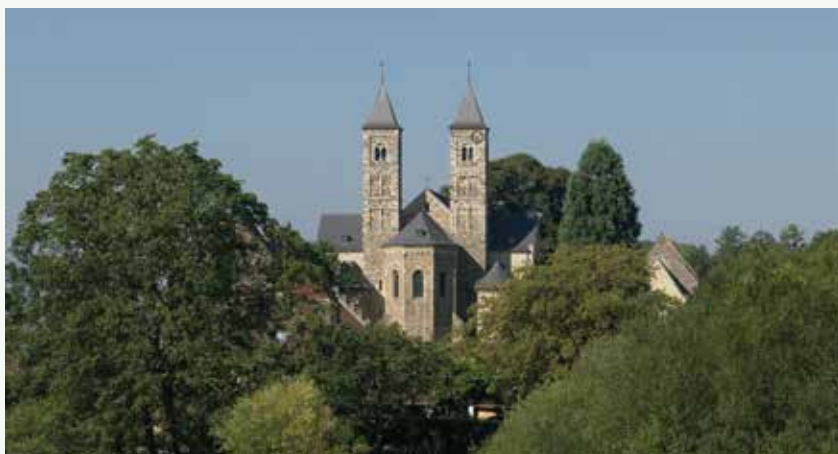
Dit keer bewandelen we het **Pieterpad** van Pieterburen in de provincie Groningen tot de Sint-Pietersberg in Limburg. Dit is met z'n 500 km en 26 etappes een van de langeafstandswandelingen in Nederland. Wandelend vanaf Pieterburen is het een bijzondere ervaring het landschap steeds langzaam te zien veranderen. De Groningse polder gaat over in veengrond en vervolgens in de rust van het landschap van de Drentsche Aa. In het natuurgebied van de Sallandse Heuvelrug vind je glooiende heidevelden en magische vergezichten. In de Achterhoek loop je door een zogenoemd coulisselandschap. De mooie doorkijkjes die dit landschap biedt, lijken op een steeds veranderend toneel. Richting Limburg wordt het landschap heuvelachtiger.

Onderweg is het soms mogelijk in kloosters te overnachten. Te denken valt aan de **St. Willibrordsabdij in Doetinchem**. De Benedictijnen leven er heel eenvoudig. Ook de getijdengebeden en eucharistievieringen zijn bijzonder in hun eenvoud. De kapel is open en gebedsdiensten zijn voor iedereen toegankelijk.

De **Priorij Nazareth in Tegelen** is het klooster van de Zusters Benedictinessen van Altijddurende Aanbidding. Hier kan men te gast zijn voor een individuele retraite, een stille dag of (mid)week. Dat geldt ook voor andere kloosters op de route, zoals in Doetinchem en Echt.

De **Trappisten in Echt** voorzien met hun boerderij in het eigen levensonderhoud. Er zijn varkens, koeien, een imkerij en akkerbouw. De biologische producten worden in het winkeltje verkocht. Bijzonder is het om het dagritme van de Trappisten - zij volgen het ritme van de Benedictijnen - mee te maken, te beginnen met de metten om half 5 's ochtends.

Soms kom je zomaar pareltjes tegen. In Limburg ligt de **basiliek van St. Odiliënberg** sprookjesachtig tegen de heuvel. Of de **Sint Rosakapel** bovenop de Kollenberg in **Sittard**, gebouwd in 1675 ter ere van de patroonheilige van deze stad. ■

De basiliek van St. Odiliënberg ligt sprookjesachtig tegen de heuvel.

TUSSEN

STOP

Nationale Bedevaart Brielle

Op 9 juli 1572 werden in Brielle de Martelaren van Gorcum om het leven gebracht.

Elk jaar wordt op de zaterdag rond die datum de Nationale Bedevaart Brielle gehouden.

De Martelaren werden gedood vanwege hun geloof in de eucharistie en hun trouw aan de paus.

Ongeveer 600 mensen kwamen op zaterdag 11 juli naar het heiligdom van de Martelaren van Gorcum in Brielle. De Nationale Bedevaart begon met een eucharistieviering en eindigde met een sacramentsprocessie. Bisschop Van den Hende was hoofdcelebrant en verzorgde de homilie.

Concelebranten waren bisschop Liesen (bisdom Breda) en aartsbisschop Uy (aartsbisdom Cebu, Filipijnen) die Brielle bezocht samen met Mgr. Limchua (nuntiatuur), Mgr. Van Luyn (emeritus bisschop van Rotterdam), priesters van het bisdom Rotterdam en andere bisdommen, en priesters uit de orden van de dominicanen, franciscanen en jezuïeten. Diaken Van Aarle en Osseweijer assisteerden. Het thema van de Nationale Bedevaart was: in kracht van de Heilige Geest. Diaken Van Aarle las het evangelie, waarin Jezus tegen

zijn leerlingen zegt: “Maakt u echter, wanneer men u overlevert niet bezorgd over het hoe of wat van uw spreken: op dat ogenblik zal u worden ingegeven wat gij moet zeggen. Want niet gij zijt het die spreekt, maar door u spreekt dan de Geest van uw Vader” (Matteüs 10, 17-22).

WE STAAN ER NIET ALLEEN VOOR

“De laatste zin van het evangelie is een mooi begin voor mijn preek”, begon bisschop Van den Hende zijn homilie. “Wie ten einde toe volhardt, hij zal gered worden.’ Hoe doe je dat: Tot het einde toe trouw blijven? Tot het einde toe volharden? Ik denk dat als u die vraag stelt, u ook meteen bescheiden wordt en misschien zelfs een beetje beducht. Kan ik dat wel?” vervolgde hij. “Mocht u denken: op dit moment zak ik voor dat examen, dan moet u weten dat deze belofte van de Heer, deze opgave aan ons, niet alleen van onze eigen kracht kan afhangen.”

“Het hangt op de eerste plaats af van de Heilige Geest”, aldus de bisschop. “Misschien stelt dat u wat gerust. Als we vandaag horen dat we werkelijk mogen volharden tot het einde toe, dan is dat dus niet zonder de kracht van de Heilige Geest. We staan er niet alleen voor. Op de eerste plaats niet, omdat de Heer bij ons is met zijn Geest, maar ook niet omdat we elkaar hebben als Kerk. Jezus zegt tegen de twaalf: wanneer jullie worden bedreigd, wanneer jullie om antwoorden worden gevraagd en worden uitgedaagd, houd dan voor ogen dat Gods Geest in jullie spreekt”, preekte de bisschop. “Die belofte geldt ook voor ons.”

Dat is niet iets van eenvoudig een knop omzetten als de nood aan de man komt, maar een kwestie van elke dag je geloof beleven. “Dat mag je niet uitstellen en in een noodpakket stoppen. Het is iets dat nu al elke dag een plaats moet krijgen in ons leven.”

ELKE DAG EEN “WEG VAN GELOOF”

“De apostelen hebben dat geleerd. Zij hebben ontdekt dat hun kracht van God komt, maar dat zij wel open moeten staan voor zijn gaven”, aldus de bisschop. “Dat geldt ook voor de Martelaren van Gorcum die wij hier gedenken. Als wij open willen staan voor de Heilige Geest die in ons spreekt, dan hebben wij een aanloop nodig: een leven dat al steeds in de nabijheid van de Heer is geleefd.”

De bisschop riep op om van elke dag een “weg van geloof” te maken: “Door regelmatig naar de kerk te gaan, in ieder geval elke zondag. Door samen de Schrift

Beelden: Bisdom Rotterdam

Door Daphne van Roosendaal

te lezen en door de woorden van de Heer in ons hart te bewaren (cf. Lucas 2, 19; 11, 28). En door steeds opnieuw vergeving te vragen en te ontvangen, want de liefde van de Heer is eindeloos.”

Het bedevaartprogramma had ruimte voor ontmoeting bij de lunch en rond de andere momenten. In de middag werd de rozenkrans gebeden en later de kruisweg. De dag werd afgesloten met vespers en een moment van aanbidding, gevolgd door een sacramentsprocessie. Daarin werden ook relieken megedragen en banieren met de namen van de Martelaren van Gorcum. Alle bedevaartgangers ontvingen tot slot de zegen van de bisschop met het Allerheiligste.

VOOR DE EERSTE KEER

Aan het eind van de dag blikte Koen van Leeuwen terug. Hij was lector in de eucharistieviering en komt uit Warmond (parochie Sint Maarten). “Ik was hier voor de eerste keer en wist eigenlijk niet goed wat ik kon verwachten”, zei hij. “De geschiedenis van de Martelaren van Gorcum kende ik al een beetje, dus daar was ik sowieso van onder de indruk. Dat vervolgens met zoveel mensen samen herdenken, is extra indrukwekkend. Wat me vooral bij blijft, is hoe de martelaren alle moeilijke vragen die op hen afkwamen konden beantwoorden. In de lezing hoorden we dat de Heilige

Geest door hen sprak, waardoor zij zo goed konden verdedigen waar ze voor stonden. Soms denk je dat je zelf het hele geloof moet kunnen uitleggen en altijd het perfecte antwoord moet hebben om anderen te overtuigen. Maar deze dag laat zien dat het ook gaat om overgave

en vertrouwen: dat de Geest door je kan spreken wanneer het erop aankomt. Dat is een mooie les voor je eigen leven.”

HEEL BIJZONDER

“De tuin en het altaar in de open kapel vind ik heel bijzonder. Het martelaarsveld straalt een grote rust uit. Vooral het bidden van de vespers en de aanbidding aan het einde van de dag vond ik indrukwekkend. Je merkt dat die rust dan ook in de mensen gaat zitten. Dat voelde bijzonder. Het is een dag die je diep bij je geloof kan brengen. Het is anders dan op een gewone zondag naar de kerk gaan. Omdat je er hier een hele dag mee bezig bent, samen met zoveel anderen. Het is echt een hele ervaring.” ■

Koen van Leeuwen:

'Het is een dag die je diep bij je geloof kan brengen'

Deze plek is eenzaam en het is al laat op de dag. Stuur
volk weg en in de dorpen oten te gaan koken." "Het is
ig dat zij weggaan," zei hij. "Maar
och zij antwoorde hem: "Hij gaf
en twee vissers
Hij gaf
nam
n van
die
n
ve
bo
is z
g o
rd
en
any
r z
g le
ij d
stond s
hem z
otwield?"

"Heer, red mij!"
vast.
otwield?"

NEEM EN LEES:

Biddend bijbellezen

Door pastoor Jeroen Smith

“Neem en lees” zijn de woorden die Augustinus aanspoorden om de bijbel te pakken. Wat hij las hielp hem over de drempel om zich te laten dopen. Hij ervaarde dat God tot hem sprak door de bijbel. Wil jij je ook laten raken en vaker in de bijbel lezen? We nemen je mee op weg. Deze keer: hoe lees je de bijbel?

BIDDEND LEZEN

Wij zijn gewend een bericht op internet of een boek snel en achter elkaar door te lezen. Maar de bijbel is het Woord van God. Daarom lezen we die met een andere houding. De teksten uit de bijbel vragen om de openheid van een biddend hart! Hoe doen we dat concreet? Door te beginnen met een gebed tot de heilige Geest. Hij is ‘mede-auteur’ en kan ons helpen bij het lezen van de tekst. “Kom, heilige Geest, open mijn hart voor het Woord van de Schrift.”

GELOVIG LEZEN

De bijbel laat zien Wie God is en wat Hij je wil geven en vragen. We proberen dus de bijbel gelovig te lezen. Dat is anders

dan de bijbeltekst bestuderen. Natuurlijk is studie belangrijk, maar dat kan het beste gedaan worden met een goed commentaar erbij en aan het bureau. Biddend en gelovig bijbellezen doen we op een plek die ons spreekt van de aanwezigheid van God: een kerk of kapel, een gebedshoekje met een kruisbeeld of icoon.

AANDACHTIG LEZEN

Het Woord van God is kostbaar en mag dus heel onze aandacht vragen. Wat wordt er verteld? Welke personen komen we tegen, wat zeggen ze en hoe reageren ze? Wat valt je op en zijn er woorden of verzen die je raken? Zo krijgt de bijbeltekst al wat meer ‘reliëf’. Deze manier van bijbellezen heet ‘lectio divina’. Zodra je merkt dat je gedachten naar wat anders uitgaan, is het goed je rustig opnieuw op God te richten.

BEELDEND LEZEN

Als je de tekst een aantal keren hebt gelezen, dat komt de volgende stap, die vooral bij een evangelie-gedeelte goed past. Probeer je de beschreven gebeurtenis voor te stellen. Ignatius van Loyola (1491-1556) raadde aan om alle zintuigen in te schakelen. Bijvoorbeeld bij het

WAT IS LECTIO DIVINA?

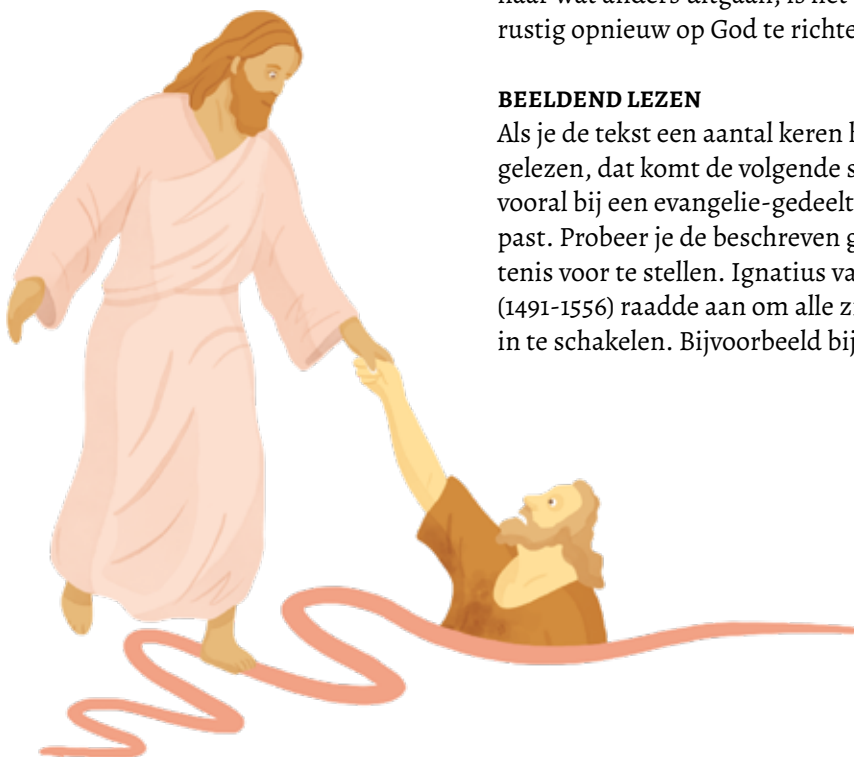
Dit is biddend een bijbeltekst lezen, bijvoorbeeld het evangelie van de zondag, met deze vier stappen:

- **Lectio:** Aandachtig lezen
- **Meditatio:** De gebeurtenis voor je zien en overwegen
- **Oratio:** Vanuit de tekst tot de Heer gaan spreken
- **Contemplatio:** In stilte dicht bij de Heer verblijven

De lectio divina is een mooie manier om samen de evangelie-tekst te lezen en daarna te delen wat je geraakt heeft. Niet als discussie maar als uitwisseling.

moment waarop Jezus over het water liep en Petrus te hulp schoot (Matteüs 14, 22-33). Sluit je ogen en voel de storm, ruik de geur van de openlucht, proef de druppels van de golven, hoor Petrus schreeuwen en zie de Heer moeiteloos over het water naar hem toegegaan.

En hoe zie je Christus? Welke gebaren maakte Hij? Hoe keek Hij en hoe klonk zijn stem toen Hij de woorden tot Petrus zei: “Waarom heb je getwijfeld?” Laat daarna alles even tot rust komen - net als de storm die ging liggen - en blijf een moment dicht bij Hem. Tot je, zoals aan het eind van de eucharistieviering, er weer op uitgezonden wordt. De bijbel lezen betekent de bijbel gaan leven. Daarover de volgende keer meer. ■

Met Laurentius door het bisdom

In 2026 viert het bisdom Rotterdam zijn 70-jarig bestaan (1956–2026). Parochies zijn uitgenodigd om dit jubileumjaar op eigen wijze mee te vieren. Een bijzonder initiatief is de Laurentius-estafette: een rondreis van een beeld van de heilige diaken Laurentius langs de parochies van het bisdom. We reizen een stukje mee.

Door Celine Timmerman

*Laurentius diaken,
U brengt Gods woord ter sprake
in daden van geloof.
Uw liefde voor de armen
verkondigt Gods erbarmen
van hoop en toekomst in de dood.*

Het koor Intermezzo van de HH. Martelaren van Gorcumparochie (Gorinchem) zet het eerste couplet van het Laurentiuslied in. De kerkgangers zingen uit volle borst mee op de melodie van 'Lam Gods, dat zo onschuldig'. In de kerk bij het altaar staat het beeld van de patroonheilige van het bisdom. Na de eucharistieviering ontmoeten parochianen elkaar in de parochiezaal. Voor kinderen is er een kleurplatenwedstrijd, een stripverhaal en een zoekplaat over Laurentius.

De parochie ontvangt het beeld gedurende de eerste elf dagen van juli. Hoogtepunt is de bedevaart naar Brielle op 11 juli. Toch krijgt de estafette hier een ingetogen karakter. Door het overlijden van pastoor De Jong is besloten de feestelijke activiteiten sober te houden. Hij overleed in november 2025 en in mei 2026 werd pastoor Meijer benoemd als zijn opvolger.

"We zijn na de verdrietige gebeurtenis van het overlijden vooral bezig om het gewone parochieleven weer op te pakken", vertelt Françoise van Heemskerk, secretaris van het parochiebestuur. "Na het plotselinge overlijden van de pastoor moest er veel geregeld worden. Zijn taken moesten worden overgenomen, en dan heb ik

het niet alleen over het voorgaan in de liturgie. We hebben met elkaar de taken opgepakt en er zijn nieuwe activiteiten ontstaan om naar elkaar om te kijken."

DE ECHTE SCHATTEN VAN DE KERK

Een heel andere sfeer hangt op het zomerkamp van het bisdom Rotterdam in Gemert (Noord-Brabant). Daar beleven zestig kinderen onder begeleiding van circa twintig vrijwilligers een week vol spel, ontmoeting en geloof. Het thema van het kamp sluit aan bij het jubileumjaar: De schatten van de Kerk.

"Vaak denken we bij schatten aan goud, kostbare gebouwen of kunstwerken", legt kamppastor Sander Verschuur uit. "Maar de Kerk ziet dat anders. Toen de heilige Laurentius de opdracht kreeg de schatten

Tijdens het Zomerkamp waren er sociale activiteiten, spelletjes, gebedsmomenten en een ontmoeting met bisschop Van den Hende.

Waar is Laurentius nu?

Scan de QR-code en bekijk het schema van de estafette en de inspiratiemap op bisdomrotterdam.nl/jubileum-2026

van de Kerk te tonen, bracht hij de armen en kwetsbaren naar voren. Daarmee liet hij zien dat mensen de ware rijkdom van de Kerk zijn” (Matteüs 25, 31-46).

Die gedachte loopt als een rode draad door de kampweek. De kinderen ontdekken dat barmhartigheid een schat is, net als de mensen om hen heen én zijzelf. Dat laatste komt naar voren bij de bespreking van het evangelieverhaal over Zacheüs (Lucas 19, 1-10). Ieder kind maakt een schatkaart of schatkist met daarop de woorden: ‘God ziet in mij...’ Vervolgens schrijven of tekenen de kinderen hun eigen talenten en mooie eigenschappen.

“Zacheüs wordt door veel mensen afgewezen, maar Jezus ziet hem wél staan”, zegt Verschuur. “Die ontmoeting verandert zijn leven. Zo komen we bij de kern van het thema: ieder mens is kostbaar in Gods ogen en heeft een plaats in de Kerk. Zoals Laurentius de armen aanwees als de schatten van de Kerk, zo

mogen ook wij ontdekken dat wijzelf en de mensen om ons heen geliefde schatten van God zijn.”

Zoals ieder jaar viert bisschop Van den Hende samen met de kampeerders de eucharistie. In het scoutinggebouw is een eenvoudige kapel ingericht. Een tafel doet dienst als altaar, voorzien van een altaarsteen, kruis en brandende kaarsen. De stoelen staan in rijen opgesteld voor de gezamenlijke viering. Het beeld van Laurentius staat erbij, net als bij de gebedsmomenten, dagopening- en sluiting en vieringen. “Bij de spellen durven we het niet aan”, zegt Verschuur met een knipoog.

VIERING IN DE OPENLUCHT

Ook bij de jaarlijkse openluchtviering bij de Lourdesgrot in Zevenhoven is Laurentius aanwezig. Dit jaar is de viering extra feestelijk omdat de liturgie op zaterdag 15 augustus, het hoogfeest van Maria Tenhemelopneming, zelf gevierd kan worden. “Het is extra mooi

dat onze eigen bisschop bij de viering is”, zegt Gerard van den Ham.

Van den Ham, koster van de kerk Johannes Geboorte, zet zich al jarenlang met grote toewijding in voor het onderhoud van de monumentale Lourdesgrot en de omliggende stiltetuin. Ook dit jaar heeft hij ervoor gezorgd dat alles er verzorgd uitziet. Het beeld van de heilige Laurentius heeft een ereplaats op het met bloemen versierde altaar. “Uiteraard”, zegt Van den Ham met een glimlach.

Aan het einde van de openluchtviering wordt het Laurentiuslied ten gehore gebracht. De aanwezigen zingen het slotcouplet samen:

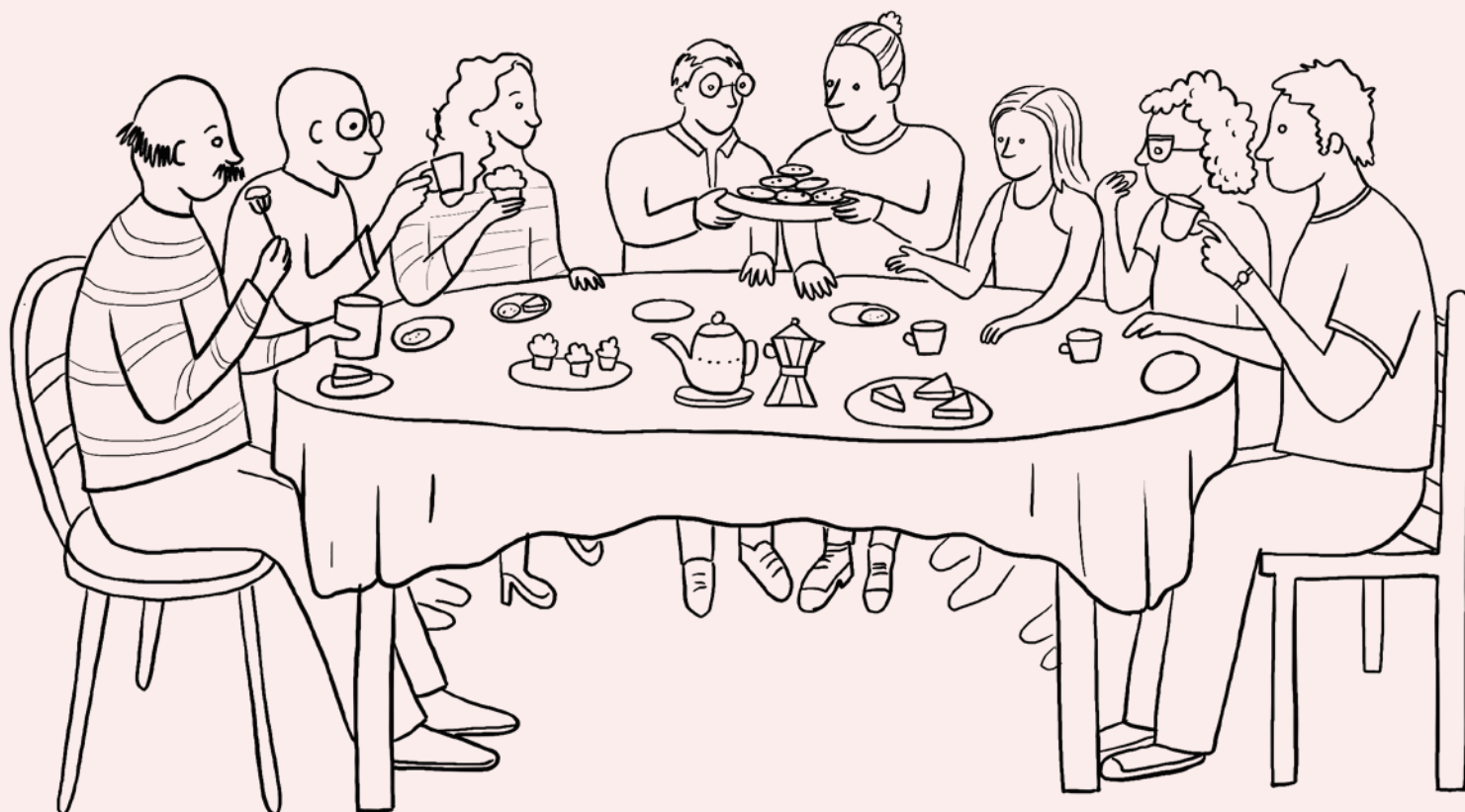
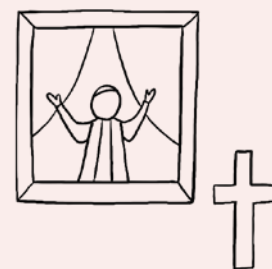
*Laurentius diaken,
dat God ook ons mag maken
tot dragers van Zijn Woord.
Leer ons Gods liefde delen
zoals u deed met velen,
uw dienend werk brengt vruchten voort. ■*

Beelden: Bisdom Rotterdam

DIALOOG:

Vrede vraagt ontmoeting

Vrede zij met u! In de 'Boodschap op Wereldvrede­sdag 2026' benadrukt paus Leo XIV: "Dit is de vrede van de ver­rezen Christus - een vrede die ongewapend is en ontwapenend, nederig en standvastig. Zij komt voort uit God, die ieder van ons onvoorwaardelijk liefheeft. [...] Christus is onze vrede. Hij is de Goede Herder die de dood heeft overwonnen en de muren van verdeeldheid tussen mensen heeft neergehaald."

STABILITEIT EN VREDE

Ons politieke denken kent een merkwaardige tegen­strijdigheid: wij denken stabiliteit en vrede te bereiken met economische en militaire macht. We noemen dit denken zonder hoop een realistische benadering. De paus laat echter ander een geluid horen dan de politiek. In de encycliek 'Magnifica humanitas' schrijft hij: "Om een beschaving van liefde op te bouwen moeten we de dialoog praktiseren, want dit is het belangrijkste instrument tot het samenleven van volkeren en naties en het alternatief voor een open conflict. [...] Dialoog is een heel normaal onderdeel van het menselijk bestaan en betreft niet alleen de relaties tussen landen. Het gaat om het aanknopen van broederschap te oefenen door te luisteren, door openhartigheid, door tijd voor elkaar vrij te maken en zelfs verloren tijd met elkaar door te brengen."

Aan het begin van zijn pontificaat sprak hij: "De volkeren van onze wereld willen vrede en uit de grond van mijn hart roep ik hun leiders op: Laat ons elkaar ontmoeten, laat ons praten, laat ons onderhandelen! Oorlog is nooit onvermijdelijk. Wapens kunnen en moeten zwijgen. [...] Onze burens zijn niet op de eerste plaats onze vijanden maar onze medemensen."

BLIJVEN GELOVEN

Vrede is geen utopisch verhaal. De vrede die Jezus ons geeft, zet ons op de weg van een doorleefde innerlijke vrede, een vrede die opbloeit vanuit ons eigen hart. Deze innerlijke vrede doet ons op zoek gaan naar sociale vriendschap en dialoog. Zo leren wij ook mensen die niet op onszelf lijken, als onze broeders en zusters te zien.

Vrede vraagt hard werken. Het overbruggen van verschillen is moeilijk en gaat langzaam. Daarom zegt de paus: "We moeten het licht echter blijven zien en erin blijven geloven." Vrede vraagt ontmoeting, verzoening en barmhartigheid. Alleen door de medemens te zien als een mens met door God gegeven menselijke waardigheid, als een persoon geheel gelijkwaardig aan onszelf ligt de weg naar werkelijke vrede open. ■

**'Oorlog is
nooit onver-
mijdelijk'**

VRONESTEYN:

Groeiende belangstelling voor roeping

Op maandag 7 september opent Vronesteyn het studiejaar 2026-2027 met een eucharistieviering in de huiskapel. Bisschop Van den Hende viert de H. Mis samen met rector Broeders van Vronesteyn, stafleden en studenten. Onder hen zijn ook nieuwe studenten die dit jaar starten. Daarna begint op 23 september het 'Kom en zie'-jaar van Vronesteyn. Dit onderscheidingsjaar

staat open voor mannen (18-45 jaar) die op zoek zijn naar hun roeping en daarbij ook de mogelijkheid van het priesterschap of diaconaat onderzoeken.

TALRIJKE GESPREKKEN

Het afgelopen studiejaar kenmerkte zich door een groeiende belangstelling voor roeping. Het viel rector Walter Broeders op dat veel jonge mannen zich aan het

oriënteren zijn op het priesterschap of diaconaat. Hij voerde daarover talrijke gesprekken. "Het valt echt op hoeveel van hen serieus nadenken over hun roeping. De oriëntatiedag van Vronesteyn telde zestien deelnemers en was daarmee goed bezocht."

"Ook bij het oriëntatiejaar 'Kom en zie' zagen we veel belangstelling." Hieraan deden meer dan tien mannen mee. Op 23 september start een nieuw 'Kom en zie'-jaar. Voor de zomer waren hiervoor al zes aanmeldingen. "Het belangrijkste van het afgelopen jaar is dat jonge mannen serieus nadenken over de vraag of God hen roept tot het priesterschap of diaconaat", vervolgt de rector. Vronesteyn gaat daar met hen over in gesprek. "Zij kunnen bellen, mailen of appen. Nadenken over je roeping hoeft je niet alleen te doen. Het is zelfs beter om dat samen met anderen te doen en je te laten begeleiden door de ervaring van mensen in de Kerk."

DE STUDENTEN

Via Vronesteyn kunnen studenten hun opleiding volgen op seminarie Rolduc (bisdom Roermond) of aan de TST (Tilburg School of Catholic Theology) via het Ariënsinstituut (aartsbisdom Utrecht). De studenten voor het bisdom Rotterdam die dit jaar starten zullen beginnen op Rolduc. Een van de priesterstudenten van het bisdom is interne student aan de priesteropleiding op Rolduc. De andere priesterstudent heeft zijn bachelor aan de TST in Utrecht afgerond, waar hij woonde in het Ariënsinstituut. Hij start dit studiejaar met zijn pastorale stage in een parochie in het bisdom Rotterdam. De stage wordt begeleid vanuit Vronesteyn, waar hij ook zal wonen. Daarnaast volgt hij een deel van de week een studieprogramma op Rolduc. ■

Nieuwe Vronesteyn-poster en flyer voor parochies

Voor parochies in het bisdom is een nieuwe Vronesteyn-poster gemaakt. Zij ontvingen deze in juli met de vraag hem op te hangen op een goed zichtbare plek. De poster roept mannen op, die nadenken over het priesterschap of diaconaat, om hun roeping te onderzoeken samen met Vronesteyn. De priester- en diakenopleiding biedt daarvoor het oriëntatiejaar 'Kom en zie' aan. Ook is er elk jaar een oriëntatiedag. De poster vermeldt aanmeld-data en heeft een QR-code voor wie online meer informatie zoekt. Parochies ontvingen ook enkele flyers over het 'Kom en zie'-jaar om uit te delen aan mannen die benieuwd zijn waartoe God hen roept. In maart ontvingen parochies al een brochure over de opleiding Vronesteyn.

Download al het nieuwe Vronesteyn materiaal op vronesteyn.nl

Beeld: Bisdom Rotterdam

Benoemingen

- **B.S. Bosma**, benoeming tot pastoor van de pastorale unie H. Willibrordus te Lisse en Sint Maarten te Voorhout, 01-07-2026
- **M.Th.J. Straathof**, benoeming tot parochievicaris van de pastorale unie H. Willibrordus te Lisse en Sint Maarten te Voorhout, 01-07-2026
- **I.P.J. Osseweijer**, benoeming tot diaken van de pastorale unie H. Willibrordus te Lisse en Sint Maarten te Voorhout, 01-07-2026
- **G.A.M. Prins**, benoeming tot diaken van de pastorale unie H. Willibrordus te Lisse en Sint Maarten te Voorhout, 01-07-2026

Ontslag/ontheffing kerkelijke zending

- **M.Th.J. Straathof**, eervol ontslag als pastoor van de parochie Sint Maarten te Voorhout, 01-07-2026
- **R.I.M. Lijesen**, eervol ontheffing van de kerkelijke zending als pastoraal werker van de parochie St. Jan de Doper te Gouda e.o. (met pensioen), 01-07-2026

Overig

- **F.C.M. van Leeuwen**, per 18-03-2026 voor een eerste termijn van vier jaar tot vicevoorzitter en lid van het bestuur van de "Bedevaart van het Groene Hart naar Kevelaer"
- **B.S. Bosma**, per 06-08-2026 voor een derde termijn van vier jaar tot lid van het bestuur van de "Bedevaart van het Groene Hart naar Kevelaer"
- **W.J.L. Barning ofs**, per 18-03-2026 eervol ontslag als vicevoorzitter en lid van het bestuur van de "Bedevaart van het Groene Hart naar Kevelaer"
- **J.F.A. ten Berge**, per 09-07-2026 benoemd voor een nieuwe termijn van vier jaar tot lid van de Bisschoppelijke Brielse Commissie.
- **C.A.L.M. Suijker**, per 09-07-2026 voor een nieuwe termijn van vier jaar tot lid van de Bisschoppelijke Brielse Commissie.

Op 28 juli overleed de weleerwaarde heer **Adrianus Johannes Cornelis Haket**, priester van het bisdom Rotterdam, geboren op 30 juli 1936 te Pijnacker en priester gewijd op 27 mei 1961. Aad Haket werd na zijn priesterwijding achtereenvolgens benoemd tot kapelaan in de parochies H. Bonifacius te Alphen aan den Rijn (1961), O.L. Vrouw Hemelvaart te Gouda (1964), H. Joseph te Rotterdam (1963). Met ingang van 1 augustus 1968 werd hij benoemd tot moderator en godsdienstleraar aan de RK Nijverheidsschool St. Lucia in Rotterdam en met ingang van 1 augustus 1970 werd hij benoemd tot moderator en godsdienstleraar van de L.T.S. Don Bosco te Leiden.

Per 1 augustus 1991 werd hem om gezondheidsredenen en op eigen verzoek eervol ontslag verleend en tevens ontslag uit de gewone ambtsbediening van het bisdom Rotterdam. Na het terugtreden uit deze functies bleef hij tot zijn emeritaat (2001) actief als assistent in de parochies van Lisse. Hij verleende ook vele assistenties in Berkel en Rodenrijs. Aad Haket heeft zich vijftien jaar ingezet als priester van het bisdom Rotterdam.

Op 3 juni is overleden **Mgr. Wilhelmus Adrianus Josephus Maria de Bekker**, emeritus bisschop van Paramaribo. Hij doorliep de lagere school in Helmond en Rotterdam. In Rotterdam bezocht hij de HBS. Hij studeerde hierna aan de Kweekschool voor onderwijzers St. Thomas More in Rotterdam. In Paramaribo studeerde hij vervolgens theologie. In Paramaribo werd hij in 1985 priester gewijd door bisschop Aloysius Zichem. Daarna werkte hij als pastoor in Paramaribo. In 1995 werd hij vicaris-generaal van het bisdom Paramaribo. Van 2003 tot 2004 was hij apostolisch administrator van het bisdom en in 2004 werd hij door de paus benoemd tot bisschop van Paramaribo.

Zijn bisschopswijding ontving hij in 2005 uit handen van Mgr. Van Luyn als bisschop van Rotterdam. In 2013 waren jongeren uit het bisdom Rotterdam een week te gast in het bisdom Paramaribo. Mgr. Van den Hende ontmoette Mgr. De Bekker bij die gelegenheid. De jongeren namen deel aan de Wereldjongerendagen in Rio de Janeiro en hadden hun 'days in the diocese' in Paramaribo. In 2014 werd Mgr. De Bekker door de paus ontslag verleend, nadat hij de leeftijd van 75 jaar had bereikt.

Mgr. De Bekker in 2013.

Beeld: Ramon Mangold

Madagaskar

missio

Eén in Christus, verenigd in de missie

**WERELD
MISSIE
MAAND**
oktober 2026

Geef aan de
christenen in
Madagaskar

ANBI

Rekeningnummer
NL65 INGB 0000 0015 66

missio.nl

Restauratie
*Met kennis
van zaken*

In vakkundige handen

Een kerk of pastorie vraagt om verstand van oud hout, glas-in-lood en de juiste verf. Van Kesteren schildert en restaureert al meer dan 90 jaar kerken en hun bijgebouwen in de regio. Wij behandelen uw monument zoals het hoort.

Onderhoud goed geregeld? Bel 0252 211 779 of kijk op vankesterenschilders.nl

GOED GEREGLD

 Van Kesteren
SINCE 1935

VERHUIZEN ZONDER ZORGEN?

AA Verhuizers is de **erkende verhuizer** van de Randstad met meer dan 25 jaar ervaring. Naast particuliere verhuizingen zijn wij ook gespecialiseerd in bedrijfsverhuizingen, internationale verhuizingen en meubellogistiek.

- Inpakken
- Dé- en montage
- Handyman-service
- Opslag

info@aaverhuizers.nl www.aaverhuizers.nl 0252 621 321

 **ERKENDE
VERHUIZERS**

Iedereen een thuis. U heeft de sleutel.

Je eigen vaste plek, met je eigen spulletjes. Ruimte om jezelf te zijn, te mogen zijn. Dát maakt van een huis een thuis. En dat is een onmisbare zekerheid in het leven. In ons land zijn er helaas meer dan 1 miljoen mensen die juist dat moeten missen. Daar kunt u met uw huis iets aan doen. Door uw huis na te laten aan Kansfonds als u er straks niet meer bent.

Kansfonds biedt sterke – en vaak verrassend simpele – oplossingen voor complexe problemen. En we zetten een vliegwiel op wat werkt. Zo weten we mensen een thuis te geven. Help ons thuisgeven. Laat uw huis (of een gedeelte daarvan) na aan Kansfonds. Kijk op www.kansfonds.nl/nalaten of bel (035) 624 96 51 en vraag het gratis boekje *Wat is thuis* aan.

Wat is thuis? Lees de inspirerende verhalen en overdenkingen.

Een thuis lijkt zo vanzelfsprekend, je zou bijna vergeten hoe belangrijk het is. Totdat je de verhalen leest van mensen die geen thuis hebben. Hoe leven zij? Hoe houden zij hoop? En wat betekent Kansfonds voor hen? Vraag het gratis boekje *Wat is thuis* aan.

RedWednesday

WOENSDAG 18 NOVEMBER 2026

Pater Frans van der Lugt bleef bij zijn mensen in Syrië tot hij 12^{1/2} jaar geleden werd vermoord. Zijn leven stond in het teken van verzoening en dienstbaarheid. Seminarist Michael Nnadi uit Nigeria bleef, ondanks bedreigingen, spreken over Jezus Christus. Beiden getuigden tot het einde van hun geloof...

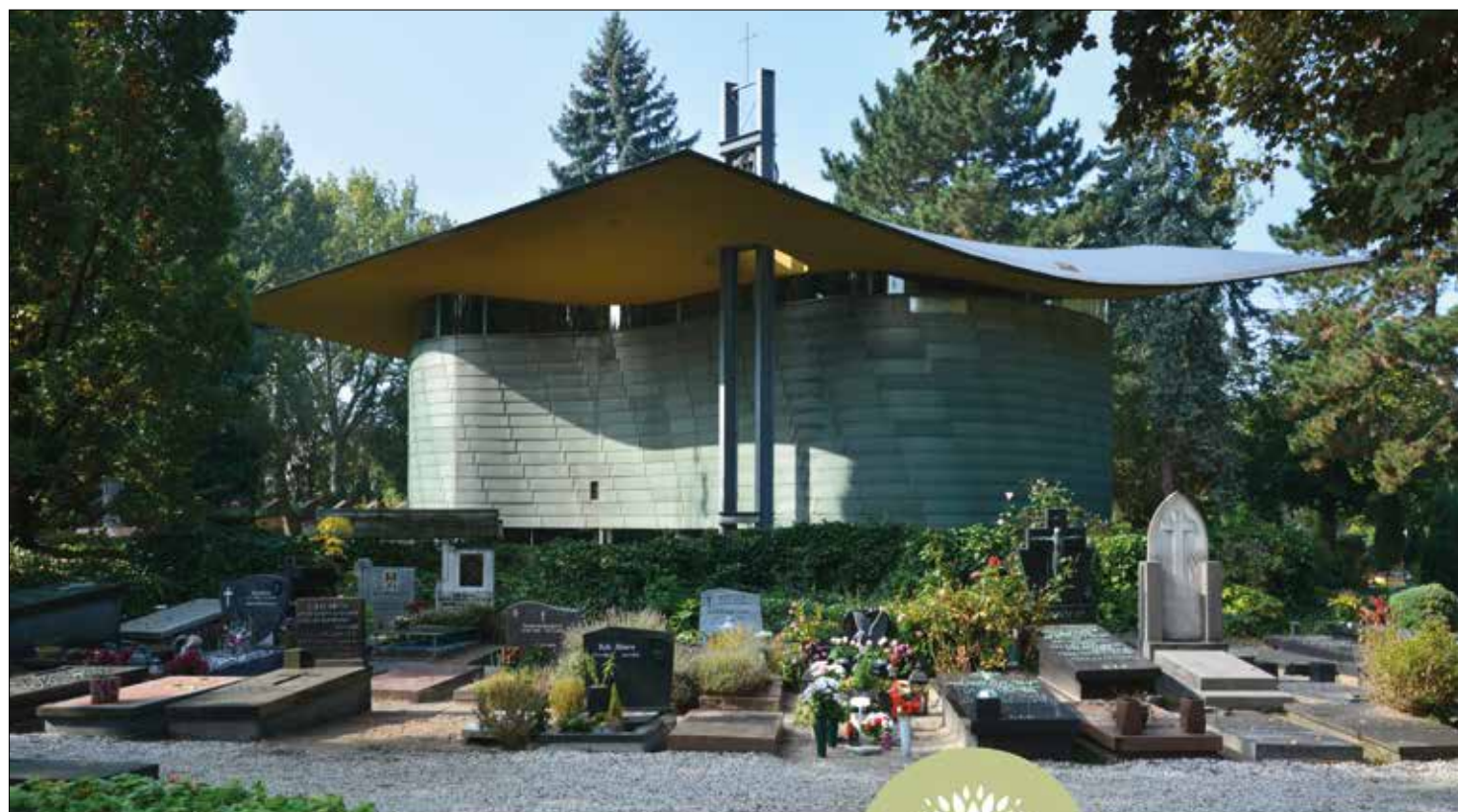
Laat u inspireren door de film over hun moed, vraag het gratis RedWednesday-pakket aan **en kom in actie!**

redwednesday.nl

LAAT U RAKEN DOOR HUN MOED

STA OP VOOR WIE WORDEN VERVOLGD OM HUN GELOOF

St. Laurentius: meer dan een begraafplaats
Kleinschalig, klantvriendelijk en persoonlijke aandacht
www.begraafplaatslaurentius.nl | Crooswijk, Rotterdam

St. Laurentius
R.K. Begraafplaats & Crematorium